

Review paper

Factors Related to Childbearing in Iran: A Systematic Review

Ameneh Rahnama¹ , Nasibeh Roozbeh² , Ali Salimi Asl³ , Zohre Kazemi Gerashi¹ , Mahshid Abbaszadeh³ ,
Fatemeh Dabiri²

1. Student Research Committee, Faculty of Nursing and Midwifery, Hormozgan University of Medical Sciences, Bandar Abbas, Iran.

2. Mother and Child Welfare Research Center, Hormozgan University of Medical Sciences, Bandar Abbas, Iran.

3. Student Research Committee, Faculty of Medicine, Hormozgan University of Medical Sciences, Bandar Abbas, Iran.

Citation Rahnama A, Roozbeh N, Salimi Asl A, Kazami Gerashi Z, Abbaszadeh M, Dabiri F. [Factors Related to Childbearing in Iran: A Systematic Review (Persian)]. *Journal of Preventive Medicine*. 2022; 9(1):6-17. <https://doi.org/10.32598/JPM.9.1.4>

<https://doi.org/10.32598/JPM.9.1.4>

Article Info:

Received: 08 Feb 2022

Accepted: 01 Mar 2022

Available Online: 01 Apr 2022

Key words:

Childbearing,
Population, Barrier,
Facilitator, Iran

ABSTRACT

Objective Childbearing is valuable in Iranian Islamic culture; in Iran, following the implementation of the comprehensive population control program in the 60s to 90s, the population growth was decreased. Due to the importance of demographic changes in Iran in the last four decades, and the impact of economic, social and cultural factors on childbearing, the present study aims to investigate the related factors of childbearing in Iran.

Methods This is a review study that evaluated the related factors of childbearing in Iran until 2020. A search was conducted in the databases using the keywords "childbearing barriers", "inhibitors", "childbearing", "facilitators", "Iran" and "childbearing desire" in Persian and English. The observational studies on the barriers or facilitators of childbearing in Iran were included. The review articles, case reports, brief reports, letters to the editor, and articles in languages other than Persian and English were excluded. There was no restriction on the study year, study city, study population, and samples.

Results The initial search yielded 217 articles. After analyzing and deleting the duplicates, 38 articles were remained for analysis. Studies on men and women in different parts of Iran showed that factors such as educational level, socio-economic status, religiosity, job rank, employment, place of residence, ethnicity, age of marriage, parental attitude, familism, and access to contraceptives methods were the related factors of childbearing in Iran

Conclusion There are various barriers and facilitators of childbearing in Iran. The findings can help health policymakers to eliminate the barriers of childbearing and increase the population in Iran.

* Corresponding Author:

Nasibeh Roozbeh, PhD.

Address: Mother and Child Welfare Research Center, Hormozgan University of Medical Sciences, Bandar Abbas, Iran.

Tel: +98 (917) 1606652

E-mail: nasibe62@yahoo.com

Extended Abstract

Introduction

Having children is one of the important factors in demography and it is very important in the field of social and cultural issues. Demographic changes, especially the decrease in fertility in Iran, have led to many changes in the age of the population. The decrease in the total fertility rate can be related to the increase in the use of contraceptive methods, the desire of couples to plan a family, the desire for higher education, solving economic problems, religiosity, and family orientation. The decrease in population and the increase in the number of elderly cause a lack of economic and social vitality in the communities and the government faces a decrease in the workforce. There is a significant positive relationship between legal protection and working women's desire to be fertile. Demographic policies can be much more effective if they can implement programs that make the mother's role compatible with the continuation of women's education after marriage. On the other hand, the implementation of educational programs to improve attitudes, promote positive mental norms, and increase women's empowerment factors can play a major role in increasing fertility intentions. In previous studies, factors, such as an individual role in making the decision to have children and evaluation of suggested methods, such as the effect of support from working women on the desire to have children have been studied. Because comprehensive review studies have not been done in the field of summarizing previous studies and providing appropriate solutions, the present study was conducted with the aim of investigating the factors related to having children in Iran. It is hoped that the results of this study will be an important step in identifying and removing obstacles to having children and increasing the population.

Methods

The present study is a review (Ethical Code: IR.HUMS.REC.1400.362) that examined the barriers to having children in Iran until 2019. [Scopus](#), [Google Scholar](#), [PubMed](#), [MEDLINE](#), [Web of Science](#), and [ScienceDirect](#) databases were used to obtain relevant articles. The search in each of the databases was done by searching the titles and using the Persian keywords of "barriers to childbearing", "desire to bear children", "driving factors", "facilitating factors", "Iran", "childbearing", "inhibiting factors" and English keywords of "childbearing barriers", "inhibitor factors", "childbearing", "facilitator factors", "Iran", and "childbearing desire". After reading the summaries of the articles, possible related arti-

cles were determined. Based on the inclusion and exclusion criteria, eligible articles were included in the study.

The inclusion criteria included observational articles related to the investigation of childbearing barriers or factors that drive and facilitate childbearing in Iran. Exclusion criteria included review articles, case reports, brief reports, letters to the editor, and articles in languages other than Persian and English. No restrictions were not taken into account regarding the year, the city of the study, the study community (an urban, rural, ethnic, and religious minority), and the age of the subjects. In order to evaluate the quality of the articles, firstly, the titles and abstracts of the articles were evaluated and their inclusion criteria were checked. The STROBE checklist was used to evaluate the quality of the articles. The STROBE checklist has 22 items and is used for observational studies. Each item is scored 0 and 1. Scoring for checklist items is as follows: the article title and abstract (item 1), introduction (items 2 and 3), methods (items 4 to 12), results (items 13 to 17), discussion (items 18 to 21) and other information (item 22); eighteen items are common and items 6, 12, 14, and 15 may be different depending on the observational study. Three authors independently extracted the data from the full text of the articles. Data extraction was done based on the data collection form. The collected information included the characteristics of the study (first author, year of publication, study design, sample size, study location, results, etc.). After collecting the data, the extracted data were reviewed. Scoring for each study was done by two authors and confirmed after the agreement of the authors.

Results

As a result of the search, 217 articles were included in the study, and after checking, removing the articles based on the inclusion criteria, the availability of the article file, and also removing duplicate articles, the remaining 38 articles were completely analyzed. The flow chart of studies is shown in [Figure 1](#). The results showed that factors, such as social status, culture, living in an urban or rural area, level of education, values and religion, and ethnic beliefs of people will play a significant role in the decision-making of couples. In addition, the government's policy will be effective, including supporting pregnant mothers. The results of the studies showed that factors, such as the education level of the spouse are effective in this regard. On the other hand, the findings showed that the more positive the attitude of the parents towards having children, the greater the desire to have children and the number of children they have. Also, the more negative the attitude of parents towards having children, the lower the desire to have children and the number of children they have. Among the driving factors,

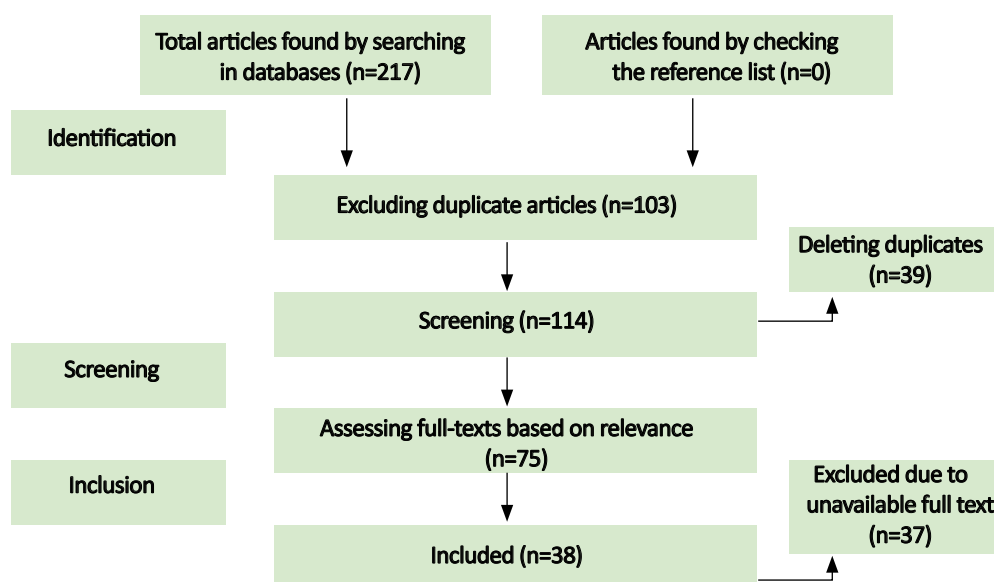

Figure 1. PRISMA flow diagram of article selection

we can mention the reduction of the cost of infertility treatment, and the reduction of pain in childbirth, and among inhibitory factors, the concern of providing education and job security for children can be mentioned. A systematic review study showed that unemployment, occupational level, marriage age, religiosity and family orientation, place of residence, socio-economic conditions, and education level are among the most important factors affecting the rate of childbearing in Iran. One of the effective barriers to having children in studies was unemployment. Unemployment in the country creates problems in the field of employment, income and housing, and these problems affect marriage and fertility. Contraceptive devices were reported to be one of the most important obstacles to having children in Iran.

Discussion

In the studies conducted, factors, such as socio-economic status, personal decisions, religiosity and family orientation, education level, occupational level, place of residence, ethnic affiliation, age of marriage, unemployment, and government decisions based on population control were important factors affecting the desire or motivation to have children. Contraceptive devices were reported to be one of the most important obstacles to having children in Iran. Traditional values and religious beliefs strengthen fertility and the desire to have children is more in families with low socio-economic status. On the other hand, people with modern values and opinions and high socio-economic status are less inclined to have children. Marrying at a young age is also effective in strengthening fertility. The results of the present study showed that various barriers and facilitators can affect having children. The findings of this study can be a

good guide for health policymakers to remove obstacles to having children and increasing the population in Iran.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

The present study is a review study and approved by the (Ethical Code: IR.HUMS.REC.1400.362).

Funding

This article was financially supported by the [Hormozgan University of Medical Science](#).

Authors' contributions

Writing the first version: Amina Rahn timer; Consultancy, study design and writing of the final version: Nasibah Rouzbeh; Data extraction: Ali Salimi-Assal, Zohra Kazemi, Amina Rahn timer and Mahshid Abbaszad; Search: Amina Rahn timer and Zohra Kazemi; Referencing: Ali Salimi Asal; Table design: Mahshid Abbaszad; Strobe scoring: Fatemeh Debiri and Nasibah Rouzbeh.

Conflicts of interest

The authors declared no conflict of interest.

Acknowledgements

The authors are grateful to the Mother and Child Welfare Research Center in [Hormozgan University of Medical Science](#).

مقاله مروری

عوامل مرتبط با فرزندآوری در ایران: یک مطالعه مروری سیستماتیک

آمنه رهنما^۱، *نسبیه روزبه^۲، علی سلیمی اصل^۳، زهره کاظمی گراشی^۱، مهشید عباسزاده^۳، فاطمه دبیری^۲

۱. کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بندرعباس، ایران.

۲. مرکز تحقیقات بهزیستی مادر و کودک، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بندرعباس، ایران.

۳. کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بندرعباس، ایران.

چکیده

اطلاعات مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۹ بهمن ۱۴۰۰

تاریخ پذیرش: ۱۰ اسفند ۱۴۰۰

تاریخ انتشار: ۱۲ فروردین ۱۴۰۱

هدف: فرزندآوری در فرهنگ ایرانی اسلامی یک ارزش محسوب می‌شود. در ایران به دنبال اجرای بی‌رویه برنامه جامع کنترل جمعیت در دهه‌های ۶۰ تا ۹۰ نرخ جمعیت در حال کاهش است. به دلیل اهمیت تحولات جمعیتی ایران در چهار دهه اخیر و تأثیرپذیری فرزندآوری از عوامل اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، پژوهش حاضر به بررسی عوامل مرتبط با فرزندآوری در ایران پرداخته است.

روش‌ها: مطالعه حاضر یک مطالعه مروری بود که عوامل مرتبط با فرزندآوری در ایران تا سال ۱۳۹۹ را بررسی کرد. برای دستیابی به مقالات مربوطه در پایگاه‌های اطلاعاتی ساینس دایرکت، گوگل اسکالر، پایمد، مدلاین و وب‌آوساینس و با استفاده از کلمات کلیدی فارسی موانع فرزندآوری، تمایل به فرزندآوری، عوامل سوق‌دهنده، عوامل تسهیل‌کننده، ایران، فرزندآوری عوامل بازدارنده و کلمات کلیدی انگلیسی Childbearing barriers, Inhibitors factors, Childbearing, Facilitators factors, Iran, Childbearing desire، جست‌وجو انجام شد.

یافته‌ها: در نتیجه جست‌وجوی اولیه، ۲۱۷ مقاله وارد مطالعه شدند که بعد از بررسی و حذف مقالات تکراری، ۳۸ مقاله باقی‌مانده تجزیه و تحلیل شدند. مطالعات انجام‌شده بر روی زنان و مردان در مناطق مختلف ایران نشان داد عواملی مانند سطح تحصیلات، وضعیت اقتصادی-اجتماعی، دینداری، رتبه شغلی، شغل، محل سکونت، قومیت، سن ازدواج، نگرش والدین، خانواده‌گرایی و دسترسی به روش‌های پیشگیری، از بارداری از عوامل مرتبط با فرزندآوری در ایران بودند.

نتیجه‌گیری: نتایج مطالعه حاضر نشان داد موانع و تسهیل‌کننده‌های مختلفی بر فرزندآوری اثرگذار است. یافته‌های این مطالعه می‌تواند برای سیاست‌گذاران سلامت راهنمای مناسبی جهت رفع موانع فرزندآوری و افزایش جمعیت در ایران باشد.

کلیدواژه‌ها:

فرزندآوری، جمعیت، موانع، تسهیل‌کننده، ایران

* نویسنده مسئول:

دکتر نسبیه روزبه

نشانی: بندرعباس، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، مرکز تحقیقات مراقب‌های مادر و کودک.

تلفن: ۱۶۰۶۶۵۲ (۹۱۷) ۹۸+

پست الکترونیکی: nasibe62@yahoo.com

مقدمه

hibitory factors, Population بولین مورد استفاده «And» و «OR» بود. کلمات کلیدی اضافه‌تر و عملگرهای بولین مرتبط با هر پایگاه برای تغییر در استراتژی استفاده شد. جست‌وجوی دستی در مجلات و گزارش‌های سازمانی صورت گرفت و برای دستیابی به گزارشات آماری و آخرین وضعیت موجود از مرکز آمار ملی استفاده شد. پس از مطالعه خلاصه تک‌تک مطالعات، مقالات غیرمرتبط رد و مقالات مرتبط احتمالی مشخص شدند. براساس معیارهای ورود و خروج، مقالات مناسب وارد مطالعه شدند. معیارهای ورود به مطالعه شامل مقالات مشاهده‌ای مرتبط با بررسی موانع فرزندآوری و یا عوامل سوق‌دهنده و تسهیل‌کننده فرزندآوری در ایران بود. معیارهای خروج از مطالعه شامل مقالات مروری، کیس ریپورت، بریف ریپورت، نامه به سردبیر و مقالاتی بودند که به زبان‌های دیگر غیر از فارسی و انگلیسی بودند. هیچ محدودیتی در سال، شهر انجام مطالعه، جامعه مورد مطالعه (شهری، روستایی، اقلیت قومی و مذهبی) و سن افراد مورد مطالعه لحاظ نشد. جهت ارزیابی کیفیت مقالات در ابتدا عناوین و چکیده مقالات ارزیابی شد و معیارهای واجد شرایط بودن آن‌ها بررسی شد.

پس از بررسی متن کامل مقالات، کیفیت روش مطالعات براساس چک‌لیست پژوهشگر ساخته را (شامل سال انجام، محل، نام نویسندگان، توصیف طراحی و روش‌های به کاررفته، گزارش نتایج و غیره) چهار نفر از نویسندگان بررسی کردند. برای ارزیابی کیفیت مقالات از چک‌لیست استروب استفاده شد. چک‌لیست استروب دارای ۲۲ آیتم است و برای مطالعات مشاهده‌ای استفاده می‌شود [۱۰]. نمره‌گذاری برای هر مورد صفر و ۱ است. موارد چک‌لیست شامل عنوان مقاله و چکیده (مورد ۱)، مقدمه (مورد ۲ و ۳)، روش‌ها (مورد ۴ تا ۱۲)، نتایج (مورد ۱۳ تا ۱۷)، بخش‌های بحث (مورد ۱۸ تا ۲۱) و سایر اطلاعات (مورد ۲۲) هستند. ۱۸ مورد مشترک هستند و موارد ۶، ۱۲، ۱۵ و ۱۴۳ بسته به مطالعه مشاهده‌ای ممکن است متفاوت باشند [۱۱]. سه نویسنده به‌طور مستقل داده‌ها را از متن کامل مقالات استخراج کردند. داده‌ها براساس فرم جمع‌آوری اطلاعات استخراج شد. اطلاعات جمع‌آوری شده شامل ویژگی‌های مطالعه (نویسنده اول، سال انتشار، طراحی مطالعه، حجم نمونه، مکان مطالعه، نتایج و غیره) بود. بعد از جمع‌آوری داده‌ها، داده‌های استخراج شده بازبینی شد. امتیازدهی برای هر مطالعه را دو نویسنده انجام دادند که پس از توافق نویسندگان تأیید شد.

یافته‌ها

در نتیجه جست‌وجو ۲۱۷ مقاله وارد مطالعه شدند که بعد از بررسی، حذف مقالات براساس شرایط ورود، در دسترس بودن فایل مقالات و همچنین حذف مقالات تکراری ۳۸ مقاله باقی‌مانده به‌صورت کامل تجزیه و تحلیل شدند. فلوجارت بررسی مطالعات در تصویر شماره ۱ نشان داده شد. نتایج نشان داده است

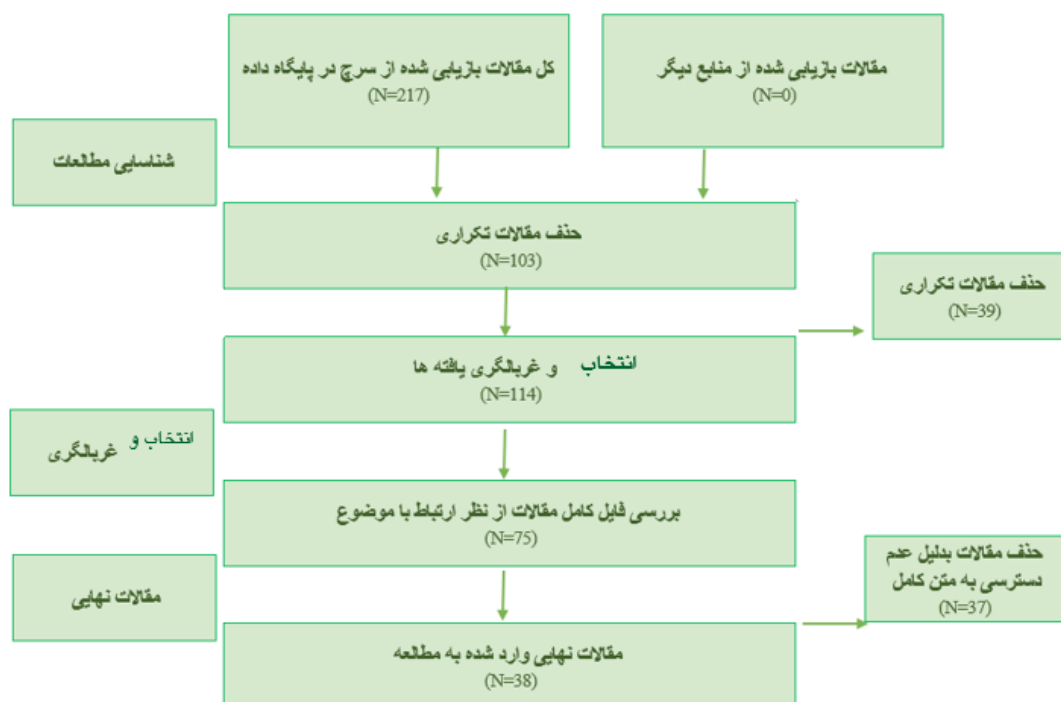
فرزندآوری از عوامل مهم در علم جمعیت است و ازجمله موضوعاتی است که در حوزه مسائل اجتماعی و فرهنگی اهمیت بسزایی دارد. تغییرات جمعیتی به‌ویژه کاهش باروری در ایران به تغییرات زیادی در ساختار سنی جمعیت منجر شده است [۱]. کاهش نرخ باروری کل می‌تواند با افزایش استفاده از روش‌های پیشگیری از بارداری، تمایل زوج‌ها به تنظیم خانواده، تمایل به تحصیلات بالاتر، مرتفع کردن مشکلات اقتصادی، دینداری و خانواده‌گرایی مرتبط باشد [۲، ۳]. کاهش جمعیت و افزایش تعداد سالمندان سبب عدم نشاط اقتصادی و اجتماعی جوامع می‌شود و دولت را با کاهش نیروی کار مواجه می‌کند [۴، ۵]. بین حمایت قانونی و تمایل زنان شاغل به باروری رابطه مثبت معناداری وجود دارد [۶]. سیاست‌های جمعیتی اگر بتوانند برنامه‌هایی را اجرا کنند که موجب سازگاری نقش مادری با ادامه تحصیلات زنان پس از ازدواج شود، می‌تواند بسیار مؤثرتر باشد [۷]. از طرفی اجرای برنامه‌های آموزشی برای بهبود نگرش، ارتقای هنجارهای ذهنی مثبت و افزایش عوامل توانمندسازی زنان می‌تواند نقش عمده‌ای در افزایش قصد باروری داشته باشند [۸]. در مطالعات قبلی عواملی همچون نقش فردی در تصمیم‌گیری برای فرزندآوری و ارزیابی روش‌های پیشنهادی مانند تأثیر حمایت از زنان شاغل بر تمایل به فرزندآوری مورد مطالعه قرار گرفته است. از این جهت که مطالعات مروری جامعی در زمینه جمع‌بندی مطالعات قبلی و ارائه راهکارهای مناسب صورت نگرفته است [۶، ۹]، مطالعه حاضر با هدف بررسی عوامل مرتبط با فرزندآوری در ایران انجام شد. امید است نتایج حاصل از این مطالعه گامی مهم در شناسایی و رفع موانع فرزندآوری و افزایش جمعیت باشد.

مواد و روش‌ها

مطالعه حاضر یک مطالعه مروری و مصوب‌شده است که موانع فرزندآوری در ایران را تا سال ۱۳۹۹ را بررسی کرده است.

برای دستیابی به مقالات مربوطه از پایگاه‌های اطلاعاتی گوگل اسکالر^۱، پابمد^۲، اسکوپوس^۳، مدلاین^۴، وب‌آوساینس^۵ استفاده شد. جست‌وجو در هریک از پایگاه‌های اطلاعاتی به روش جست‌وجو در عناوین انجام شد. بدین صورت که تمامی مقالاتی که در عنوان آن‌ها کلمات کلیدی فارسی موانع فرزندآوری، تمایل به فرزندآوری، عوامل سوق‌دهنده، عوامل تسهیل‌کننده، ایران، عوامل بازدارنده و انگلیسی Barriers, Childbearing, Desire factor, Pushing factors, Facilitating factors, Iran, In-

1. Scholar google
2. PubMed
3. Scopus
4. Medline
5. Web of Science

تصویر ۱. پریزما فلوجارت مقالات اولیه

بحث و نتیجه‌گیری

مطالعه مروری سیستماتیک نشان داد بیکاری، درجه شغلی، سن ازدواج، دینداری و خانواده‌گرایی، محل سکونت، شرایط اجتماعی اقتصادی و سطح تحصیلات از مهم‌ترین عوامل مؤثر بر میزان فرزندآوری در ایران هستند. یکی از موانع مؤثر بر فرزندآوری در مطالعات بیکاری بود. بیکاری در کشور مشکلات در حوزه اشتغال، درآمد و مسکن ایجاد می‌کند و این مشکلات ازدواج و باروری را تحت تأثیر قرار می‌دهد [۱۹، ۱۳]. درجه شغلی یکی دیگر از متغیرهای مؤثر بر فرزندآوری در مطالعات بود. شاغل بودن و گروه شغلی اثرات معناداری بر تمایلات فرزندآوری و فاصله‌گذاری بین موالید دارد. در مطالعه مشفق و همکاران که با هدف بررسی ارتباط بین اشتغال و تمایل به فرزندآوری انجام شد، نتایج نشان داد بین میانگین تعداد بچه‌های زنان بر حسب گروه‌های شغلی تفاوت معنادار وجود دارد که هم‌راستا با نتایج مطالعه حاضر است. این اختلاف در بین زنان شاغل در بخش آزاد و خصوصی بیشتر محسوس بود [۳۰]. تقویت امنیت شغلی و مالی، حمایت اجتماعی از زنان برای فرزندآوری با استفاده از نظام بیمه و ایجاد شرایط شغلی مطلوب در دوران بارداری و پس از آن می‌توانند انگیزه لازم را برای فرزندآوری ایجاد کنند [۱]. سن ازدواج از جمله عوامل دیگر مؤثر بر فرزندآوری است. امروزه به دلایل متعددی مانند افزایش سن ازدواج و افزایش فعالیت‌های اجتماعی زنان، سن بارداری تا اواخر دوران باروری زن به تعویق

عواملی همچون وضعیت اجتماعی، فرهنگی، زندگی شهری یا روستایی، میزان تحصیلات و ارزش‌ها و باورهای دینی و قومی مردم نقش بسزایی در تصمیم‌گیری زوجین خواهد داشت. به علاوه، سیاست دولت از جمله حمایت از مادران باردار مؤثر خواهد بود [۶، ۸، ۱۲، ۱۳]. نتایج حاصل از بررسی مطالعات نشان می‌دهد عواملی همچون سطح تحصیلات همسر مؤثر است [۷، ۱۴، ۱۵]. از طرفی، یافته‌ها نشان می‌دهند هرچه نگرش والدین به فرزندآوری مثبت‌تر باشد، تمایل به فرزندآوری و تعداد فرزندان آن‌ها بیشتر است. هرچه نگرش والدین به فرزندآوری منفی‌تر باشد تمایل به فرزندآوری و تعداد فرزندان آن‌ها کمتر است [۱۶، ۱۷]. از عوامل سوق‌دهنده می‌توان به کاهش هزینه درمان ناباروری، کاهش درد در زایمان و از دیگر عوامل بازدارنده می‌توان به نگرانی تأمین تحصیلی و امنیت شغلی فرزندان اشاره کرد [۱۸]. مطالعه مروری سیستماتیک نشان داد بیکاری، درجه شغلی، سن ازدواج، دینداری و خانواده‌گرایی، محل سکونت، شرایط اجتماعی اقتصادی و سطح تحصیلات از مهم‌ترین عوامل مؤثر بر میزان فرزندآوری در ایران هستند. یکی از موانع مؤثر بر فرزندآوری در مطالعات بیکاری بود. بیکاری در کشور مشکلات در حوزه اشتغال، درآمد و مسکن ایجاد می‌کند و این مشکلات ازدواج و باروری را تحت تأثیر قرار می‌دهد. وسایل پیشگیری از بارداری یکی از مهم‌ترین موانع فرزندآوری در ایران گزارش شد [۱۳، ۱۹]. در ادامه یافته‌های اصلی مطالعات بررسی شده در جدول شماره ۱ گزارش شده است.

جدول ۱. ویژگی‌های اصلی مطالعات بررسی شده و یافته‌های آن‌ها

نویسنده، سال و مکان	روش تحقیق	عوامل بازدارنده و تسهیل کننده	امتیاز استروب
امیرعرفانی و همکاران ۲۰۰۷ ایران (داده‌های ملی) [۱۹]	استفاده از نظرسنجی جمعیت‌شناسی و سلامت ایران ۲۰۰۰ و مدل باروری سن بونگارت حجم نمونه: ۸۷۲۴۸	عوامل بازدارنده: پیشگیری از بارداری، تأخیر در ازدواج بیکاری	۱۶
امیر عرفانی و همکاران ۲۰۱۶ تهران [۲۰]	استفاده از داده‌های نظرسنجی باروری تهران (TSFI) حجم نمونه: ۲۲۶۷	عوامل بازدارنده: نگرش منفی نسبت به داشتن فرزند	۱۷
راضیه لطفی و همکاران ۲۰۱۷ کرج [۱۲]	پرسش‌نامه وزارت بهداشت حجم نمونه: ۳۰۰	عوامل بازدارنده: افزایش سن ازدواج، تمایل به تحصیلات بالاتر	۱۷
اسما صابر مهانی ۲۰۱۷ ایران [۱۳]	حجم نمونه: ۱۱۵۲	عوامل بازدارنده: سطح تحصیلات زنان، بیکاری، سیاست‌های تنظیم خانواده و کل هزینه‌های سالانه خانوار اثرات معکوس بر نرخ باروری و ازدواج داشت. عوامل تسهیل کننده: سیاست‌های پرداخت یارانه نقدی و مذهب	۱۶
حکمت و همکاران ۱۹۸۳ ایران [۲۱]	استفاده از پرسش‌نامه روا و پایا حجم نمونه: ۳۸۴	عوامل تسهیل کننده: مرگ نوزادان، اندازه خانواده والدین کمک زیادی به افزایش نرخ باروری می‌کند.	۱۵
عباسی شوازی و همکاران ۱۳۹۷ ایران (۳۱ استان) [۲۲]	استفاده از تحلیل ثانویه داده‌های پیمایش ملی ارزش‌ها و نگرش‌ها در سال ۱۳۹۴ حجم نمونه: ۱۳۹۰۴	عوامل بازدارنده: عوامل نامساعد اقتصادی، اجتماعی و تفکرات تساوی محورین دو جنس	۱۵
سعید خانی و همکاران ۱۳۹۳ ایران (سنندج) [۲۳]	روش پژوهش پیمایشی است حجم نمونه: ۴۲۰	تفاوت‌های فردی، تحصیلات، سن و محل سکونت در ایدئال‌های فرزندآوری مؤثر هستند.	۱۶
صاحب‌جان ترکیان و همکاران ۲۰۱۹ ایران (اصفهان) [۲۴]	مقطعی (مصاحبه) تعداد نمونه: ۴۰۰ نمونه‌گیری در دسترس SPSS نسخه ۲۰	بین انگیزه اقتصادی، عاطفی، مذهبی و موانع جسمی و تمایل به فرزندآوری ارتباط وجود دارد ($P < 0.05$).	۱۷
معصومه غضنفرپور و همکاران ۲۰۱۸ ایران (مشهد) [۲]	نمونه‌گیری در دسترس تعداد نمونه: ۴۵۰ AMOS نسخه ۱۹	عوامل بازدارنده: سن ازدواج ($P = 0.018$) و سطح تحصیلات ($P < 0.001$) با انگیزه باروری ارتباط منفی دارند.	۱۷
سید ابوالحسن نقیبی و همکاران ۱۳۹۷ ایران (بهبهر) [۲۰]	پرسش‌نامه محقق ساخته نرم افزار SPSS نسخه ۲۴ حجم نمونه: ۲۸۰	گرایش به فرزندآوری متأثر از سطح باور دینی زنان بود و این تأثیر در متغیرهای اقتصادی-اجتماعی نقش بیشتری را ایفا می‌کند.	۱۶
حنانه سادات صادقی و همکاران ۱۳۹۴ ایران (تهران) [۲۵]	مقطعی آزمون دی-سامرز و کندانسی تعداد نمونه: ۳۶۰	بین متغیر اشتغال زنان و پایگاه اقتصادی اجتماعی خانواده و گرایش به داشتن فرزند دیگر رابطه معناداری به دست نیامده است. (منطقه ۱ تهران $P = 0.077$) (منطقه ۱۹ تهران $P = 0.067$)	۱۶
محمد طاووسی و همکاران ۱۳۹۴ ایران (تهران) [۲۶]	پرسش‌نامه (آزمون رگرسیون هتنبِرگ) تعداد نمونه: ۱۲۰۰	عوامل بازدارنده: سال‌های ازدواج ($P = 0.0001$) بیشتر جنسیت مذکر ($P = 0.02$) داشتن فرزند بیشتر ($P = 0.0001$) درآمد پایین ($P = 0.0001$)	۱۷
ملیحه عامریان و همکاران ۱۳۹۳ ایران (شاهرود) [۹]	مطالعه مقطعی نرم افزار SPSS ۲۰ و تحلیل رگرسیون تعداد نمونه: ۳۰۰	عوامل تسهیل کننده: سن ازدواج با ضریب مثبت عوامل بازدارنده: امید به زندگی ($P < 0.001$)	۱۷
محمود طاووسی و همکاران ۱۳۹۵ ایران (تهران) [۳]	پرسش‌نامه جمعیت‌شناختی نرم افزار SPSS تعداد نمونه: ۱۲۰۰	عوامل تسهیل کننده: علاقه فطری افراد به کسب نقش والدی عوامل بازدارنده: مشکلات اقتصادی	۱۶

نویسنده، سال و مکان	روش تحقیق	عوامل بازدارنده و تسهیل کننده	امتیاز استروب
علی اصغر حائری مهریزی و همکاران ۱۳۹۶ ایران (مطالعه ملی) [۲۲]	استفاده از پرسش نامه‌ای حاوی اطلاعات جمعیت‌شناختی و سؤالات مرتبط با اهداف مطالعه. استفاده از روش آمار توصیفی با استفاده نرم افزار SPSS نسخه ۲۲ حجم نمونه: ۲۰۹۳۵	عوامل بازدارنده: مرتفع کردن مشکلات اقتصادی	۱۷
زهرا زارع و همکاران ۱۳۹۵ ایران (سبزوار) [۱۵]	مطالعه مقطعی پرسش نامه جمعیت‌شناختی حجم نمونه: ۴۵۰	عوامل تسهیل کننده: پوشش رایگان بیمه مادر و کودک ($P=0/004$)، معاینات رایگان ماهانه و بن غذایی رایگان مادران باردار ($P=0/01$)، افزایش مرخصی زایمان ($P=0/01$)، پرداخت وام قرض الحسنه و مسکن ($P=0/01$)، واگذاری مسکن و مرخصی پدر ($P=0/001$)	۱۷
فاطمه سادات آفرینی و همکاران ۱۳۹۷ ایران (تهران) [۴]	مقطعی نمونه‌گیری خوشه‌ای و تصادفی نرم افزار SPSS نسخه ۲۲ پرسش نامه (Ssq6) تعداد نمونه: ۸۲۲	ارتباطی بین قصد فرزندآوری با حمایت اجتماعی پیدا نشد، اما عواملی مانند سن و وضعیت اقتصادی از عوامل دخیل بودند.	۱۶
محمود مشفق و همکاران ۱۳۹۵ ایران [۳۰]	تحلیل ثانویه داده‌های ثبت شده در پژوهشکده آمار در سال ۱۳۹۳ حجم نمونه: ۱۵۴۶	عوامل بازدارنده: شاغل بودن و گروه شغلی بین میانگین تعداد بچه‌های زنان بر حسب گروه‌های شغلی تفاوت معنادار مشاهده شد.	۱۵
یعقوب فروتن و همکاران ۱۳۹۸ ایران [۵]	یک مطالعه پیمایشی (پرسش نامه) حجم نمونه: ۳۷۲۲	هیچ‌یک از متغیرهای تحقیق حتی سطح تحصیلات دانشگاهی نیز نتوانسته است یک نوع هم‌گرایی قومی در الگوی فرزندآوری زیاد یعنی ترجیح به داشتن سه فرزند و بیشتر را فراهم کند.	۱۶
محمد عباس‌زاده و همکاران ۱۳۹۸ ایران (تبریز) [۲۸]	مطالعه مقطعی/نمونه‌گیری خوشه‌ای پرسش نامه محقق ساخته تعداد نمونه: ۴۱۵	عوامل تسهیل کننده: دینداری ($P=0/001$)، خانواده‌گرایی ($P=0/001$) و تمایل به فرزندآوری	۱۷
صاحب‌جان ترکیان ولاشانی و همکاران ۱۳۹۸ ایران (اصفهان) [۱۸]	مطالعه مقطعی SPSS نسخه ۲۰ حجم نمونه: ۴۰۰	عوامل تسهیل کننده: کاهش هزینه درمان ناباروری (۷۶ درصد)، کاهش درد زایمان (۶۲/۵ درصد) عوامل بازدارنده: تأمین تحصیلی (۵۸/۵ درصد) و امنیت شغلی فرزندان (۸۰/۳ درصد)	۱۸
حاتم حسینی و همکاران ۱۳۹۱ ایران (همدان) [۲۹]	مطالعه مقطعی با نمونه تصادفی/SPSS حجم نمونه: ۲۷۳	عوامل بازدارنده: مشکلات اقتصادی و مشکل خانواده‌ها در تربیت و آموزش فرزندان	۱۸
الهام آزموه و همکاران ۲۰۱۸ ایران (تربت حیدریه) [۳۱]	مطالعه مقطعی/یا کمک پرسش نامه حجم نمونه: ۲۵۴	میزان باروری با سن زوجین، سن ازدواج ($P=0/001$)، میزان تحصیلات در زنان سنین باروری ($P=0/001$) مؤثر است.	۱۶
زهرا شاه‌آبادی و همکاران ۱۳۹۵ نیشابور [۷]	مطالعه مقطعی با پرسش نامه حجم نمونه: ۴۱۵	عوامل تسهیل کننده: ایجاد شرایط سازگاری نقش مادری با ادامه تحصیلات زنان پس از ازدواج. ($P=0/2$)	۱۶
حاتم حسینی و همکاران ۱۳۹۵ ایران (شهرستان کامیاران) [۳۲]	روش پژوهش پیمایشی است حجم نمونه: ۵۰۰	ترکیبی از مشخصه‌های فرهنگی، اقتصادی اجتماعی و جمعیتی نقش تعیین کننده و معناداری در پیش‌بینی احتمال تمایل به فرزندآوری در میان زنان هر دو گروه مذهبی دارند.	۱۷
زهره زاده احمد و همکاران ۱۳۹۷ تربت حیدریه [۳۳]	پرسش نامه/SPSS نسخه ۲۲/آزمون ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون حجم نمونه: ۲۶۹	عوامل تسهیل کننده: سلامت معنوی ($P=0/003$)	۱۷
لیلا ثمنی و همکاران ۱۳۹۹ ایران (فسا) [۶]	توصیفی همبستگی نمونه‌گیری تصادفی پرسش نامه محقق ساخته حجم نمونه: ۸۰	عوامل تسهیل کننده: حمایت قانونی و تمایل زنان شاغل به باروری همچنین بین درآمد و تمایل زنان شاغل به باروری رابطه معناداری وجود ندارد.	۱۷
علی پژهان و همکاران ۱۳۹۷ تهران [۳۴]	پرسش نامه محقق ساخته حجم نمونه: ۳۰۰	عوامل جمعیتی با بیش از ۵۷ درصد، عوامل اجتماعی با بیش از ۶۹ درصد، عوامل اقتصادی بیش از ۵۸ درصد، عوامل فرهنگی بیش از ۶۳ درصد بر نگرش زنان معلول به فرزندآوری مؤثر است ($P<0/01$).	۱۶

نویسنده، سال و مکان	روش تحقیق	عوامل بازدارنده و تسهیل کننده	امتیاز استروب
امیر عرفانی و همکاران ۱۳۹۱ ایران (تهران) [۳۵]	نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای/پرسش‌نامه محقق‌ساخته حجم نمونه: ۲۲۶۷	عوامل بازدارنده: مشکلات اقتصادی، نگرانی از آینده فرزندان و تداخل فرزندآوری با علایق، تفریحات و برنامه‌های کاری و تحصیلی فرد	۱۷
فاطمه ترابی و همکاران ۱۳۹۸ تهران [۱]	پرسش‌نامه به‌صورت پیمایشی/۴۰۶ نفر	عوامل تسهیل کننده: تعداد فرزندان زنده‌مانده، عوامل بازدارنده: اهمیت دادن به آزادی‌های فردی و استقلال طلبی	۱۶
خدیجه بنده‌الهی و همکاران ۲۰۱۸ همدان [۸]	توصیفی تحلیلی/SPSS نسخه ۲۲ حجم نمونه: ۴۸۴	عوامل تسهیل کننده: اجرای برنامه‌های آموزشی برای بهبود نگرش، ارتقای هنجارهای ذهنی مثبت و افزایش عوامل توانمندسازی ($P<0/05$)	۱۷
طلعت خدیوزاده و همکاران ۱۳۹۲ ایران (مشهد) [۱۶]	مطالعه مقطعی/پرسش‌نامه اطلاعات فردی ترجیحات باروری و انگیزه‌های باروری میسر SPSS نسخه ۱۱/۵ حجم نمونه: ۴۵۰	عوامل تسهیل کننده: انگیزه‌های مثبت باروری در زوجین ($P=0/001$)	۱۶
مرضیه ساعی قره‌ناز و همکاران ۱۳۹۵ ایران (تهران) [۳۶]	مطالعه مقطعی/پرسش‌نامه حجم نمونه: ۲۰۰	جهت‌گیری مذهبی ($P<0/05$) از عامل‌های تأثیرگذار بر تعداد مطلوب و موجود فرزندان زنان شاغل است.	۱۸
سولماز چمنی و همکاران ۱۳۹۴ ایران (تهران) [۳۷]	داده‌های حاصل از یک پژوهش پیمایشی (پرسش‌نامه) حجم نمونه: ۳۰۰	محدود کردن وسایل پیشگیری از بارداری در بازار نمی‌تواند به افزایش فرزندآوری منجر شود.	۱۷
مرضیه آریابان و همکاران ۲۰۱۵ ایران (ساوه و زرنديه) [۳۸]	مطالعه مقطعی/پرسش‌نامه حجم نمونه ۴۸۳	عوامل تسهیل کننده: عوامل روان‌شناختی مانند رضایت زناشویی و حمایت اجتماعی ($P<0/05$)	۱۶
طلعت خدیوزاده و همکاران ۲۰۱۵ ایران (مشهد) [۳۹]	مصاحبه/نرم‌افزار MAXpda حجم نمونه: ۴۵	تصمیمات زوجین درباره داشتن اولین فرزند تحت تأثیر روابط متقابل آن‌ها و نتایج ارزیابی آن‌ها از انواع شرایط، شرایط اقتصادی، تربیت کودک و شرایط مرتبط با سلامتی است.	۱۷
انوشیروان کاظم‌نژاد و همکاران ۲۰۱۴ ایران (تهران) [۱۷]	مقطعی تحلیلی/پرسش‌نامه جمعیت‌شناختی SPSS نسخه ۲۰ حجم نمونه: ۳۸۴	عوامل تسهیل کننده: برنامه‌ریزی جهت تربیت فرزندان ($P<0/001$)، انجام کارهای اساسی فرهنگی	۱۵
پویا صفری و همکاران ۲۰۱۶-۲۰۱۵ ایران (کرمان) [۱۴]	مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته/تحلیل داده‌ها با روش تحلیل محتوای مرسوم کیفی حجم نمونه: ۲۲	عوامل بازدارنده: تحصیلات بالا	۱۶

داشت [۲۸]. در مطالعه نقیبه و همکاران نیز مشخص شد گرایش به فرزندآوری متأثر از باور دینی زنان بود و این تأثیر در حضور متغیرهای اقتصادی-اجتماعی نقش بیشتری را ایفا می‌کند [۴۰]. محدود کردن وسایل پیشگیری از بارداری در بازار نه تنها نمی‌تواند منجر به افزایش فرزندآوری شود بلکه ممکن است باعث بارداری ناخواسته و تمایل زنان به انجام سقط شود [۳۷].

نتایج نشان داده است ترکیبی از مشخصه‌های فرهنگی، اقتصادی-اجتماعی، تفکرات تساوی‌محور و جمعیتی نقش تعیین‌کننده و معنادار در پیش‌بینی احتمال تمایل به فرزندآوری در میان زنان دارند [۲۲، ۲۵]. در مطالعه حائری مهریزی و همکاران نتایج نشان داد شد مرتفع کردن مشکلات اقتصادی به‌عنوان مهم‌ترین دلیل عدم تمایل به فرزندآوری است. در مطالعه آفرینی و همکاران نیز ارتباطی بین قصد فرزندآوری با حمایت اجتماعی پیدا نشد، اما عواملی مانند سن و وضعیت اقتصادی از عوامل دخیل بودند [۴، ۲۷]. بنابراین توجه به مسائل اقتصادی از اهمیت بسیاری برخوردار است.

می‌افتد. متأسفانه بدون صورت گرفتن اقدامی در جهت بارداری و بدون اطلاع زوجین از قدرت باروری، سال‌های طلایی باروری زن سپری خواهد شد. طبق نتایج، میزان باروری با سن زوجین و سن ازدواج مرتبط است. افزایش سن ازدواج زوجین و همچنین کاهش آمار ازدواج به‌طور کلی از عوامل کاهش باروری هستند. [۹، ۲۴، ۳۱].

دین‌داری و خانواده‌گرایی نیز به‌عنوان عمل تقویت‌کننده فرزندآوری در مطالعات بررسی شده بود. جهت‌گیری مذهبی از عامل‌های تأثیرگذار بر تعداد مطلوب و موجود فرزندان زنان شاغل است [۳۶]. کماکان با وجود عوامل مهم‌تری همچون مشکلات اقتصادی و فرهنگی، اعتقادات مذهبی و خانواده‌گرایی از ارزش والایی در تصمیم‌گیری زوجین مبنی بر فرزندآوری برخوردار است. نتایج تحقیقات نشان می‌دهد رابطه معناداری میان متغیرهای فردگرایی، دین‌داری و ارزش‌های خانوادگی در میان زوجین با نرخ باروری وجود دارد. در مطالعه عباس‌زاده و همکاران بین دین‌داری و خانواده‌گرایی با نگرش و تمایل به فرزندآوری رابطه مثبتی وجود

با ارزش‌ها و نظرات مدرن و وضعیت اجتماعی اقتصادی بالا کمتر تمایل به فرزندآوری دارند. ازدواج در سن پایین نیز بر تقویت باروری مؤثر است. نتایج مطالعه حاضر نشان داد موانع و تسهیل‌کننده مختلفی بر فرزندآوری اثرگذارند. یافته‌های این مطالعه می‌تواند برای سیاست‌گذاران سلامت راهنمای مناسبی برای رفع موانع فرزندآوری و افزایش جمعیت در ایران باشد. ازجمله محدودیت‌های این مطالعه کمبود تعداد مطالعات با گروه کنترل بود. بیشتر مطالعات به‌صورت مقطعی و بدون گروه کنترل انجام شده بود.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

مطالعه حاضر یک مطالعه مروری و مصوب‌شده با کد اخلاق IR.HUMS.REC.1400.362 است.

حامی مالی

این مقاله با حمایت مالی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان انجام شده است.

مشارکت‌نویسندگان

نگارش نسخه اولیه: آمنه رهنما؛ مشاوره، طراحی مطالعه و نگارش نسخه نهایی: نسیمه روزبه؛ استخراج داده: علی سلیمی اصل، زهره کاظمی، آمنه رهنما و مهشیدعباس‌زاد؛ جست‌وجو: آمنه رهنما و زهره کاظمی؛ رفرنس‌دهی: علی سلیمی اصل؛ طراحی جدول: مهشیدعباس‌زاد؛ امتیازدهی استروب: فاطمه دبیری و نسیمه روزبه.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان این مقاله تعارض منافع ندارد.

تشکر و قدردانی

از مرکز تحقیقات مراقبت‌های مادر و کودک دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان تقدیر و تشکر می‌شود

از این راهکارهای می‌توان در جهت بهبود اوضاع اجتماعی اقتصادی با هدف افزایش تمایل به فرزندآوری استفاده کرد: تشویق خانواده‌ها به سبک زندگی ایرانی اسلامی به‌جای سبک زندگی غربی؛ آموزش مهارت‌های زندگی زناشویی به جوانان؛ تخفیف‌های مالیاتی برای خانواده‌های پرجمعیت؛ کاهش هزینه‌های مربوط به زایمان و حمایت‌های بیمه‌ای خاص از زوجین ناباور؛ بهبود شرایط کار برای زنان [۸، ۱۷]. افزایش سطح تحصیلات و اختصاص زمان بیشتری به تحصیل به ازدواج دیر هنگام و به‌دنبال آن تأخیر در باروری منجر می‌شود. از طرفی نتایج نشان داده است والدین تحصیل کرده کیفیت تربیت فرزندان را بر کمیت ترجیح می‌دهند. نگرانی از آینده فرزندان، تداخل فرزندآوری با علایق، تفریحات، برنامه‌های کاری و تحصیلی فرد دو دلیل مهم نخواستن فرزند است [۲۴، ۳۵].

علاوه بر موارد مذکور، تعلقات قومی کماکان نقش بسیار مهم و تعیین‌کننده‌ای در ترجیح فرزندآوری ایفا می‌کند [۵]. تصمیمات زوجین درباره داشتن اولین فرزند تحت تأثیر روابط متقابل آن‌ها و نتایج ارزیابی آن‌ها از انواع شرایط اقتصادی، تربیت کودک و شرایط مرتبط با سلامتی است و نوع نگرش والدین نسبت به فرزندآوری مثبت یا منفی بر تمایل به فرزندآوری مؤثر است [۴، ۲۱، ۳۲، ۳۴، ۳۶، ۳۷]. افرادی که نگرش منفی نسبت به داشتن فرزند دارند، احتمالاً در آینده فرزند بیشتری نخواهند داشت [۲۰]. در مطالعه طاووسی و همکاران نیز نتایج نشان داده شد مهم‌ترین دلیل تمایل به فرزندآوری علاقه فطری افراد به کسب نقش والدی است [۳]. ترجیح جهانی و تصمیم دولت اسلامی مبنی بر کاهش جمعیت و اقدامات فرهنگی، آداب و رسوم، ارزش‌ها و آرزوهای اقتصادی مردم سبب افزایش تعداد خانواده‌های کوچک می‌شود. بین حمایت قانونی و تمایل زنان شاغل به باروری رابطه مثبت معناداری وجود دارد. از این رو گفته می‌شود اگر سیاست‌های جمعیتی بتوانند برنامه‌هایی را اجرا کنند که موجب سازگاری نقش مادری با ادامه تحصیلات زنان پس از ازدواج شود می‌توانند بسیار مؤثرتر باشند [۵-۷]. در مطالعه بنده‌الهی و همکاران نیز مشخص شد اجرای برنامه‌های آموزشی برای بهبود نگرش، ارتقای هنجارهای ذهنی مثبت و افزایش عوامل توانمندسازی زنان می‌توانند نقش عمده‌ای در افزایش قصد باروری داشته باشند [۸].

در بررسی‌های صورت گرفته عواملی همچون وضعیت اجتماعی اقتصادی، تصمیمات شخصی، دینداری و خانواده‌گرایی، سطح تحصیلات، درجه شغلی، محل سکونت، تعلقات قومی، سن ازدواج، بیکاری و تصمیمات دولت مبنی بر کنترل جمعیت از مهم‌ترین عوامل مؤثر بر تمایل یا انگیزه فرزندآوری بودند. وسایل پیشگیری از بارداری یکی از مهم‌ترین موانع فرزندآوری در ایران گزارش شد. ارزش‌های سنتی و اعتقادات مذهبی باعث تقویت باروری شده و تمایل به فرزندآوری در خانواده‌هایی با سطح اجتماعی اقتصادی پایین بیشتر است. از طرف دیگر، افراد

References

- [1] Torabi F, Sheidani R. [A study of effective factors in tendency to fewer childbearing of 15-49 year old women residents of Tehran (Persian)]. *J Woman Fam Stud*. 2019; 7(2):31-67. [\[Link\]](#)
- [2] Ghazanfarpour M, Arghavani E, Khadivzadeh T, Saeidi M, Kareshki H, Irani M, et al. Childbearing motivation in Iranian engaged couples: A structural equation model. *Int J Pediatr*. 2018; 6(4):7563-8. [\[DOI:10.22038/ijp.2018.27375.2359\]](#)
- [3] Tavousi M, Motlagh ME, Eslami M, Haerimehrizi A, Hashemi A, Montazeri A. [Fertility desire among Iranians living in Tehran: Reasons for desire and disinterest (Persian)]. *Payesh*. 2016; 15(6):663-8. [\[Link\]](#)
- [4] Afarini FS, Akbari N, Montazeri A. The relationship between social support and the intention of childbearing in women of reproductive age (Persian)]. *Payesh*. 2018; 17(3):315-28. [\[Link\]](#)
- [5] Foroutan Y, Mirzaei S. [Ethnic preferences for childbearing in Iran (Persian)]. *Iran Popul Stud J*. 2018; 4(2):35-60. [\[Link\]](#)
- [6] Samani L, Kouhpeima Ronizi Z, Kouhpeima Ronizi S. [The Influence of legal supports of working women during pregnancy and lactation period on their desire to have children (Persian)]. *Islam J Women Fam*. 2020; 8(19):117-32. [\[Link\]](#)
- [7] Shahabadi Z, Saraei H, Khalaj Abadi Farahani F. [The investigation of attitude toward studying continuation after marriage and its effect on parenting decision (the studying of women who are about to marriage in Nayshabour town) (Persian)]. *Q J Soc Sci*. 2016; (71):126-62. [\[Link\]](#)
- [8] Bandehelahi K, Khoshravesh S, Barati M, Tapak L. Psychological and sociodemographic predictors of fertility intention among childbearing-aged women in Hamadan, West of Iran: An application of the Basnef model. *Korean J Fam Med*. 2019; 40(3):182-7. [\[DOI:10.4082/kjfm.18.0008\]](#) [\[PMID\]](#) [\[PMCID\]](#)
- [9] Amerian M, Kariman N, Janati P, Salmani F. [The role of individual factors in decision making for the first childbearing (Persian)]. *Payesh*. 2016; 15(2):143-51. [\[Link\]](#)
- [10] Darvish L, Ghorbani M, Teshnizi SH, Roozbeh N, Seif F, Bayatiani MR, et al. Evaluation of thyroid gland as an organ at risk after breast cancer radiotherapy: A systematic review and meta-analysis. *Clin Transl Oncol*. 2018; 20(11):1430-8. [\[DOI:10.1007/s12094-018-1875-7\]](#) [\[PMID\]](#)
- [11] von Elm E, Altman DG, Egger M, Pocock SJ, Gøtzsche PC, Vandenbroucke JP. The Strengthening of Reporting of Observational Studies in Epidemiology (STROBE) statement: Guidelines for reporting observational studies. *J Clin Epidemiol*. 2008; 61(4):344-9. [\[DOI:10.1016/j.jclinepi.2007.11.008\]](#) [\[PMID\]](#)
- [12] Sabermahani A, Goudarzi R, Nasiri S. Factors affecting fertility rate in Iran (Panel Data 1966-2013): A survey study. *J Family Reprod Health*. 2017; 11(3):138-45. [\[PMCID\]](#)
- [13] Lotfi R, Rajabi Naeeni M, Rezaei N, Farid M, Tizvir A. Desired numbers of children, fertility preferences and related factors among couples who referred to pre-marriage counseling in Alborz province, Iran. *Int J Fertil Steril*. 2017; 11(3):211-9. [\[DOI:10.22074/ijfs.2017.5010\]](#)
- [14] Safari-Faramani R, Haghdoust AA, Baneshi MR, Dehnavieh R. Exploring the perception of childbearing barriers in a low fertility subgroup of Iran: A qualitative study. *Electronic physician*. 2018; 10(6):6927-34. [\[DOI:10.19082/6927\]](#) [\[PMID\]](#) [\[PMCID\]](#)
- [15] Zare Z, Saffari E, Kiaee Tabar R. [Fertility motivations and their relation with attitude towards government incentives for childbearing in women of reproductive age (Persian)]. *J Mazandaran Univ Med Sci*. 2018; 28(162):104-14. [\[Link\]](#)
- [16] Khadivzadeh T, Arghavani E, Shakeri MT. [Relationship between fertility motivations and preferences in couples (Persian)]. *Iran J Obstet Gynecol Infertil*. 2014; 17(114):8-18. [\[DOI:10.22038/IJOGI.2014.3414\]](#)
- [17] Kazemnejad A, Gholami Fesharaki M, Samadi S, Gilani N. [Determining the factors affecting childbearing tendency in Tehran police personnel (Persian)]. *J Police Med*. 2015; 4(3):208-301. [\[DOI:10.30505/4.3.201\]](#)
- [18] Torkian Valashani S, Zamani Alavijeh F, Heidari Z, Shoushtari Moghadam E. [Fertility desire: Facilitators and inhibitors (Persian)]. *Payesh*. 2019; 18(3):241-9. [\[Link\]](#)
- [19] Erfani A, McQuillan K. Rapid fertility decline in Iran: Analysis of intermediate variables. *J Biosoc Sci*. 2008; 40(3):459-78. [\[DOI:10.1017/S002193200700243X\]](#) [\[PMID\]](#)
- [20] Erfani A. Low fertility intention in Tehran, Iran: The role of attitudes, norms and perceived behavioural control. *J Biosoc Sci*. 2017; 49(3):292-308. [\[DOI:10.1017/S0021932016000109\]](#) [\[PMID\]](#)
- [21] Hekmat F, Kabacoff RI, Klein HE. Motivations for childbearing and fertility behavior among urban and rural families of Iran. *Birth Psychol Bull*. 1983; 4(1):26-39. [\[PMID\]](#)
- [22] Abbasi Shavazi MJ, Mahmoodian H, Sadeghi R, Ghorbani Z. [The impact of value-attitude orientations on the ideals of childbearing in Iran (Persian)]. *J Popul Assoc Iran*. 2019; 13(26):37-66. [\[Link\]](#)
- [23] Khani S, Mohammadzade H, Abbasi Shavazi MJ. [The intergenerational comparison of marriage and childbearing ideals with emphasis on background characteristics in Sanandaj district (Persian)]. *J Soc Probl Iran*. 2019; 9(2):49-76. [\[Link\]](#)
- [24] Torkian Valashani S, Heidari Z, Shoushtari-Moghaddam E, Zamani-Alavijeh F. Predictors of childbearing willingness in the center of Iran in 2019: A cross sectional study. *Res Square*. 2020. [\[DOI:10.21203/rs.3.rs-53261/v1\]](#)
- [25] Sadeghi HS, Saraie H. [Effective factors on mothers' inclination to have children in Tehran (Persian)]. *Soc Dev Welfare Plann*. 2016; 7(27):1-32. [\[DOI:10.22054/QJSD.2016.5920\]](#)
- [26] Tavousi M, Motlagh ME, Eslami M, Haerimehrizi A, Hashemi A, Montazeri A. [Fertility desire and its correlates: A pilot study among married citizens living in Tehran, Iran (Persian)]. *Payesh*. 2015; 14(5):697-702. [\[Link\]](#)
- [27] Haerimehrizi AA, Tavousi M, Sadighi J, Motlagh ME, Eslami M, Naghizadeh F, et al. [Reasons for fertility desire and disinterest among Iranian married adults: A population-based study (Persian)]. *Payesh*. 2017; 16(5):637-45. [\[Link\]](#)
- [28] Abbaszadeh M, Aghayari Hir T, Alizadeh Aghdam MB, Adlipour S. [Attitude towards childbearing among married women and men aged 18-49 years: The role of religiosity, family, modern media, and modern rethinking (Persian)]. *Payesh*. 2019; 18(2):173-82. [\[Link\]](#)
- [29] Hosseini H, Bagi B. [Socioeconomic, cultural and demographic determinants of childbearing desires among married women attending health centers in Hamedan (2012) (Persian)]. *J Kermanshah Univ Med Sci*. 2014; 18(1):e74273. [\[Link\]](#)
- [30] Moshfegh M, Moradisani Q, Hoseinkhani S. [An analysis of the relationship between employment and desire to have children among working women who are at the age of marriage in the country (Persian)]. *Population*. 2017; 23(95):1-24. [\[Link\]](#)
- [31] Azmoude E, Barati-Far S, Behnam H, Aradmehr M. [Socio-demographic and religious factors affecting fertility rate among childbearing women in Easter Iran: A population-based study (Persian)]. *J Midwifery Reprod Health*. 2019; 7(1):1560-6. [\[DOI:10.22038/JMRH.2018.17015.1307\]](#)

- [32] Hosseini H, Askari Nodoushan A, Moradi N. [A comparative study of childbearing desires of Shia and Sunni Kurdish women in rural areas of Kamyaran (Persian)]. *J Woman Fam Stud*. 2016; 4(1):63-84. [DOI:10.22051/jwfs.2016.2340]
- [33] Zadeahmad Z, Abdolahi M, Tavakkoli Sani SB, Charoghchian Khorasani E. [The study of tendency to childbearing and its relationship with spiritual health and health literacy in women referred to the healthcare centers of Torbat Heydarieh, Iran, in 2019 (Persian)]. *Razi J Med Sci*. 2020; 27(8):32-41. [Link]
- [34] Pezhhan A, Afshari P. [Attitudes of women with disabilities in Tehran toward childbearing (Persian)]. *Res J Soc Work*. 2017; 4(11):152-84. [DOI:10.22054/rjsw.2017.9656]
- [35] Erfani A, Shojaei J. [Reasons for intending to have no children in Tehran, Iran (Persian)]. *Community Health*. 2019; 6(2):116-29. [DOI:10.22037/ch.v6i2.22583]
- [36] SAEI GM, Ozgoli G, Hajizadeh F, Sheikhan Z, Nasiri M, Jannesari S. [The relationship between religious orientation with intention of desired fertility and actual and desirable number of children in working women of Tehran, Iran (Persian)]. *J Res Relig Health*. 2017; 3(1):79-90. [DOI:10.22037/jrrh.v3i1.13812]
- [37] Chamani S, Shekarbeigi A, Moshfegh M. [Sociological determinants of fertility (case study: Married women living in Tehran) (Persian)]. *Socio Cult Strategy J*. 2016; 5(20):137-65. [Link]
- [38] Araban M, Karimy M, Armoon B, Zamani-Alavijeh F. Factors related to childbearing intentions among women: A cross-sectional study in health centers, Saveh, Iran. *J Egypt Public Health Assoc*. 2020; 95(1):6. [DOI:10.1186/s42506-020-0035-4] [PMID] [PMCID]
- [39] Khadivzadeh T, Latifnejad Roudsari R, Bahrani M, Taghipour A, Abasi-Shavazi M. "Caring for my family integrity": Fertile couples' first childbearing experience in the urban society of Mashhad, Iran. *Hum Fertil (Camb)*. 2015; 18(1):60-9. [DOI:10.3109/14647273.2014.925591] [PMID]
- [40] Naqibi S, KhazaeiPul M, NajafiTrojany S. [The relationship between religious beliefs and the tendency towards childbirth in married women attending to the health and medical centers of Behshahr in 1397 (Persian)]. *J Halal Res*. 2020; 2(2):88-101. [Link]